Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Sanctifica eos in veritate. Joan. 17, 17.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, M. Magdaleny 4 (Kurja Metropolitalna)
Konto P. K. O.: Nr. 700.255 — „Wiadomości Archid. Wileńskie" — Wilno
Konto P. K. O.: Nr. 700.262 — „Kurja Metropolitalna Wileńska" — Wilno

Prenumerata: rocznie 12 złotych, półrocznie 6 zł., numer pojedynczy 50 groszy
Ogłoszenia: 1/1 strony 40 zł., 1/2 strony 20 zł., 1/4 strony 10 zł., 1/8 strony 5 zł.

Rok XI **Wilno, dnia 25 maja 1937 r.** **Nr. 10**

TREŚĆ ZESZYTU.

U stóp Twoich, Częstochowska Pani, odnowię ducha mojego.

W DOMU REKOLEKCYJNYM OO. JEZUITÓW

Częstochowa, Bł. Kingi 74

odbędą się w r. 1937 następujące serje trzydniowych ćwiczeń duchownych:

18 maja dla kapłanów,
23 maja dla maturzystów,
7 czerwca dla kapłanów,
24 czerwca dla nauczycieli,
5 lipca dla księży Prefektów,
26 lipca dla kapłanów *),
10 sierpnia dla kapłanów,
26 sierpnia dla księży Prefektów,
13 września dla kapłanów,
27 września dla kapłanów,
18 października dla kapłanów,
30 października dla panów z int.,
15 listopada dla kapłanów,
13 grudnia dla kapłanów.

Sługa w Chrystusie
X. J. Pachucki T. J., Superior.

---

*) W terminie od 26 lipca odbędą się 5-dniowe rekolekcje. Zgłaszający się zechcą zaznaczyć wyraźnie, czy biorą udział w 5-dniowych czy 3-dniowych.

Początek każdej serji zawsze o godzinie 19-tej.

Prosimy o wczesne zgłoszenia.

Na wystawę Wszechświatową w Paryżu

Wyjątkowo ciekawą pod względem programu a jednocześnie na przystępnych zupełnie warunkach wycieczkę do Paryża na wystawę Wszechświatową organizuje Związek Pracowników Umysłowych Administracji Wojskowej. Wycieczka ta oprócz kilkudniowego pobytu w Paryżu, obejmującego zwiedzenie miasta i kilkakrotnego zwiedzenia Wystawy, zatrzymuje się w Brukseli, Liege i Berlinie.

Cena udziału w tej wycieczce wynosi zł. 295.— i obejmuje wszystkie koszty wraz z paszportem zagranicznym.

Wyjazd wycieczki z Warszawy nastąpi w dniu 29 maja r. b. Powrót 9 czerwca r. b.

Szczegółowych informacji o wycieczce zasięgnąć można w lokalu Związku przy ul. Mazowieckiej 9. Tel. 5-81-82 w godzinach 18—20.

Ks. Dziekan w Wilejce szuka kapłana - zastępcy na czas swego urlopu. Na miejscu kąpiele w rzece, za miastem las. — Prosi porozumieć się listownie.

Adres: Wilejka, Ks. Dziekan Snieżko - Błocki.

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Sanctifica eos in veritate. Joan. 17, 17.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, M. Magdaleny 4 (Kurja Metropolitalna)
Konto P. K. O.: Nr. 700.255 — „Wiadomości Archid. Wileńskie" — Wilno
Konto P. K. O.: Nr. 700.262 — „Kurja Metropolitalna Wileńska" — Wilno

Prenumerata: rocznie 12 złotych, półrocznie 6 zł., numer pojedyńczy 50 groszy
Ogłoszenia: 1/1 strony 40 zł., 1/2 strony 20 zł., 1/4 strony 10 zł., 1/8 strony 5 zł.

Rok XI **Wilno, dnia 25 maja 1937 r.** **Nr. 10**

DZIAŁ URZĘDOWY.

ZARZĄDZENIE ORDYNARJATU ARCYBISKUPIEGO.

RUCH PERSONALNY.

Na mocy zarządzenia J. E. Ks. Arcybiskupa-Metropolity w składzie osobistym Duchowieństwa zaszły następujące zmiany:

Ks. Tadeusz Szadbey, prob. w Niezbudce - Michałowie, na prob. w Knyszynie, 10. V. 37. N. O-317/37.

Ks. Jan Goj, prob. w Kozłowiczach, na prob. w Rohotnej, 10. V. 37. N. O-318/37.

Ks. Aleksander Sarosiek, prob. w Strubnicy, na prob. w Kozłowiczach, 10. V. 37. O-319/37.

Ks. Józef Puciłowski, prob w Rohotnej, na prob. w Strubnicy, 10. V. 37. N. O-334/37.

Ks. Kasper Wołodkiewicz, prob. w Kwasówce, na prob. w Onżadowie, 10. V. 37. N. O-320 37.

Ks. Jan Żytkiewicz, prob. w Michaliszkach, na prob. w Kwasówce, 10. V. 37. N. O-321/37.

Ks. Józef Rowiński, prob. w Szyłanach, na prob. w Olanach, 10. V. 37. N. O-322/37.

Ks. Michał Żuk, prob. w Onżadowie, na prob. w Szyłanach, 10. V. 37. N. O-323/37.

Ks. Jan Wienożyndis, prob. w Olanach, na prob. w Pielasie, 10. V. 37. N. O-324/37.

Ks. Władysław Biernacki, prob. w Międzyrzeczu, na prob. w Smorgoniach, 10. V. 37. N. O-325/37.

Ks. Adolf Sokołowski, prob. w Miorach, na prob. w Michaliszkach, 10. V. 37. N. O-326 37.

Ks. Tomasz Kaliński, prob. w Narewce, na prob. w Międzyrzeczu, 10. V. 37. N. O-327/37.

Ks. Stefan Dobrowolski, prob. w Konstantynowie k/Głębokiego, na prob. w Bielicy, 10. V. 37. N. O-328/37.

Ks. Bolesław Gawrychowski, prob.

w Ilji, na prob. w Jeziorach, 10. V. 37. N. O-329/37.

Ks. Wincenty Borsuk, wik. w Turgielach, na prob. w Małej Brzostowicy, 10. V. 37. N. O-330/37.

Ks. Jan Mokrzecki, wik. w Porozowie, na prob. w Konstantynowie k/Głębokiego, 10. V. 37. N. O-321/37.

Ks. Tadeusz Sieczka, pref. w Raduniu, na prob. w Łopienicy Wielkiej, 10. V. 37. N. O-332/37.

Ks. Wacław Narkowski, prob. Niep. Pocz. N. M. P. w Lidzie, na prob. w Zabłociu, 24. V. 37. N. O-362/37.

Ks. Józef Malinowski, wik. Fary Grodzieńskiej, na prob. w Tylży, 24. V. 37, N. O-363/37.

Ks. Władysław Jasicki, wik. w Krypnie, na admin. w Ilji.

Ks. Józef Orzełowski, admin. w Bielicy, na admin. w Oborku-Hruzdowie.

Ks. Mikołaj Wagner, admin. w Skrzybowcach, na admin. w Narewce.

Ks. Antoni Matwiejczyk, admin. w Oborku-Hruzdowie, na admin. w Skrzybowcach.

Ks. J. Ostreyko
w/z Kanclerza Kurji.

ZARZĄDZENIA PRAWNO-PAŃSTWOWE.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 roku o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość i będących w posiadaniu związków samorządowych.

(Dziennik Ustaw R. P 1937 r., Nr. 30 poz. 221).

U S T A W A

Art. 1. (1) Przepisy ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 189) ze zmianami, wprowadzonemi do tej ustawy rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 771), mają odpowiednie zastosowanie także do dóbr skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość i będących w posiadaniu związków samorządowych, jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

(2) Ustawę niniejszą stosuje się również, choćby dobra, wymienione w ustępie poprzedzającym, były w posiadaniu i użytkowaniu innych osób na zasadzie umów wieczysto-czynszowych, wieczysto-dzierżawnych, emfiteutycznych i tym podobnych.

(3) Ustawa niniejsza w niczem nie ogranicza Kościoła Rzymsko-katolickiego w jego prawach do majątków skonfiskowanych Kościołowi przez byłe rządy zaborcze i znajdujących się w posiadaniu związków samorządowych.

Art. 2. Związek samorządowy nie jest obowiązany do wydania mienia, określonego w art. 1, jeżeli osoba, której to mienie zostało skonfiskowane przez byłe rządy zaborcze, bądź jej następcy prawni zawarli co do mienia skonfiskowanego układ z władzami zaborczemi.

Art. 3. (1) Jeżeli przedmiot konfiskaty jest obecnie nieruchomością miejską, uprawnieni otrzymują według wyboru związku samorządowego bądź nieruchomość, bądź jej wartość.

(2) Jeżeli na gruncie skonfiskowanym wzniesiono po konfiskacie zabudowania, uprawnieni nie otrzymują ich wartości.

Art. 4. Przewidziany w art. 2 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. termin 9 marca 1932 r. zastępuje się, o ile chodzi o dobra, określone w art. 1, terminem wejścia w życie ustawy niniejszej.

Art. 5. Przewidziane w art. 4 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 189) roszczenie osoby uprawnionej winno być w celu urzeczywistnienia jej prawa zgłoszone w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do związku samorządowego, będącego w posiadaniu dóbr skonfiskowanych. Niedotrzymanie tego terminu pociąga za sobą utratę uprawnień w stosunku do interesowanego związku samorządowego.

Art. 6. O przyznaniu dóbr uprawnionemu decyduje organ stanowiący związku samorządowego. Uchwała, postanawiająca zwrot dóbr skonfiskowanych, wymaga zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 7. W razie niepowzięcia uchwały, o której mowa w art. 6, lub niezatwierdzenia jej w ciągu roku od daty ogłoszenia roszczenia, jak również w razie odmownej uchwały lub odmownej decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych w całości lub w części, zgłaszający roszczenie mocen jest podjąć na nowo zawieszone postępowanie i popierać je dalej. Wznowienie powództwa winno jednak nastąpić pod skutkiem utraty uprawnienia w ciągu sześciu miesięcy od daty powstania prawa do dalszego popierania powództwa.

Art. 8. Przewidziany w art. 9 ustawy z 18 marca 1932 r. podatek przypada na rzecz właściwego związku samorządowego.

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej (—) *I. Mościcki.*
Prezes Rady Min. i Min. Spr. Wewn. (—) *Sławoj Składkowski.*
Minister Skarbu (—) *E. Kwiatkowski.*
Minister Sprawiedliwości (—) *W. Grabowski.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

ODEZWA I POWIADOMIENIE DYREKTORA NARODOWEGO UNJI APOSTOLSKIEJ W POLSCE.

Przy zakładaniu fundamentów pod na nowo budującą się Katolicką Polskę nikogo zabraknąć nie powinno. Wśród duchowieństwa naszego, które tak zgodnie i często wprost po bohatersku pracę twórczą Chrystusową wykonuje, stanowimy odsetek znaczny. Po bliższem poznaniu się nawzajem musimy stwierdzić, że członkowie Unji w różnych diecezjach — to kapłani napełnieni wielkim duchem Bożym. Taka organizacja musi też swoją cegiełkę, choć maleńką, dołożyć w myśl życzeń Najdostojniejszego Episkopatu Polskiego, aby praca nasza była jak najwydatniejsza dla chwały Bożej i zbawienia dusz, które Bóg pieczy naszej powierzył w tych przełomowych czasach, gdy szatan przez bezbożnictwo, jako lew, chce je pożreć.

Stosownie do uchwał Księży Dyrektorów diecezjalnych z dnia 29 grudnia ub. r., odbędzie się w Warszawie w Domu Katolickim (Nowogródzka 49) dnia 22 czerwca b. r. o godz. 10 **Zjazd jednodniowy.** Zjazd będzie miał na celu gruntowne omówienie przez uczestników kilku zasadniczych zagadnień z zakresu aktualnego życia kapłańskiego doby obecnej, w myśl encykliki Ojca św. o Kapłaństwie i na tle encykliki o bezbożnym komunizmie.

Tematy będą następujące:

1) Ideowość w życiu kapłana — wyp. ks. dr. prof. J. Bochenek z Tarnowa.

2) Sprawiedliwość osobista i społeczna duchowieństwa — wyp. ks. Rektor dr. K. Kowalski z Poznania.

3) Ewangeliczna miłość kapłańska — wyp. ks. prof. dr. Fr. Korszyński z Włocławka.

4) Regulamin w życiu kapłana — wyp. ks. prof. dr. Padacz z Warszawy.

Po referatach o godzinie 8 wieczorem odbędzie się zebranie Księży Dyrektorów diecezjalnych w celu omówienia dalszej działalności i projektów na Zjazd Międzynarodowy Unji Ap. w Paryżu.

Organizacja Unji Ap. w Katolickiej Polsce nie liczy członków na tysiące, jak w innych krajach; jest nas dopiero zgórą pół tysiąca. To też na Zjazd zapraszamy wszystkich kapłanów, którym leży na sercu dobro życia wewnętrznego, a którzy przybyć mogą.

* * *

Jednocześnie ogłaszamy, że w myśl innej uchwały wyżej wzmiankowanego Zjazdu Księży Dyrektorów z dnia 29 grudnia ub. r., zadość czyniąc gorącym pragnieniom wielu kapłanów z różnych diecezyj, za przykładem innych krajów katolickich odbędą się w Częstochowie na Jasnej Górze pod przedwodnictwem jednego z Księży Biskupów **ośmiodniowe rekolekcje** [1]).

Początek dnia 2 lipca w piątek wieczorem o godzinie 8-ej, koniec w sobotę rano dnia 10 lipca r. b.

Kierownictwo postara się o najdogodniejsze warunki na miejscu i wszelkie możliwe ulgi w drodze na rekolekcje.

Powiadomienia o przyjeździe na rekolekcje należy przesyłać możliwie wcześnie do Przewielebnego Ojca Przeora na Jasnej Górze.

Dyrektor Narodowy Unji Apostolskiej
Ks. Leon Wetmański, bp. sufr. płocki.

---

[1]) JE. Ks. Arcybiskup-Metropolita zezwolił zamiast rekolekcyj w Archidiecezji, odprawić te rekolekcje w Częstochowie. *(Przyp. Red.).*

UROCZYSTOŚĆ NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO.

Święto to nowszego pochodzenia papież Pius XI encykliką *„Miserentissimus Redemptor“*, wydaną 8 maja 1928 r., podniósł do godności święta pierwszorzędnego I-ej klasy z oktawą uprzywilejowaną trzeciej kategorji. Pod względem praktycznym w naszych warunkach ważnem jest to, że w ciągu całej oktawy od 4 do 11 czerwca włącznie nie wolno odprawiać żadnych mszy żałobnych z wyjątkiem pogrzebowych, które są zabronione tylko w dniu samej uroczystości t. j. dnia 4 czerwca. W ciągu oktawy opuszczają się orationes imperatae.

Synod Archidiecezjalny nakazuje: „Festo SS. Cordis Jesu in omnibus ecclesiis et oratoriis publicis celebretur Sacrum coram SS. Sacramento publice exposito ac recitentur lingua vulgari Litaniae de SS. Corde Jesu una cum precatione expiatoria, Encyclicis Litteris *Miserentissimus* praescripta" (st. 539 § 3). — Oratorjom półpublicznym, a tembardziej prywatnym, wystawienie N. Sakramentu na mszy nie przysługuje, jednak nic temu nie stoi na przeszkodzie, aby i tam litanja wraz z formułą przebłagania była po mszy św. odmówiona. Kaplicami, czy oratorjami półpublicznemi nazywają się takie, do których dostęp nie dla wszystkich jest wolny, jak to: w domach zgromadzeń zakonnych, stowarzyszeń religijnych, w szkołach, szpitalach, więzieniach i t. p.— Litanję wolno i śpiewać; melodję podaje kancjonał ks. Gieburowskiego, wydany przez księgarnię Św. Wojciecha w r. 1933., oraz melodję inną (piękniejszą) dał ks. H. Nowacki w dodatku do czasopisma liturgicznego *„Hosanna“*. Warszawa, ul. Jezuicka 6, prenumerata roczna 3 zł., cena dodatku 30 gr.

Ponieważ nabożeństwo tego dnia jest obdarzone odpustami 7 lat i tyluż kwadragen dla wszystkich, a zupełnym dla przyjmujących Komunję św., należałoby o tem ogłosić w niedzielę 30 maja i oznajmić, że we czwartek po nieszporach, kończących oktawę Bożego Ciała, będzie się spowiadało wszystkich, którzy zechcą z tych łask skorzystać. Przemówić do tych, co opuścili spowiedź wielkanocną i zapewnić, że Serce Jezusowe będzie dla nich miłosierne.

Statut 373 § 1, n. 2 pozwala w tym dniu na odprawienie drugich nieszporów z wystawieniem N. Sakramentu. Wykorzystajmy to pozwolenie i zachęćmy tych, co zrana nie mogli być na mszy, aby choć pod wieczór uczcili Najśw. Serce Jezusowe. Po nieszporach możnaby powiedzieć krótkie, lecz mocne kazanie,

biorąc temat z antyfon i hymnu tychże niesporów, następnie powtarza się ceremonja ranna: litanja i modlitwa przebłagalna, a na zakończenie błogosławieństwo przy śpiewie *Tantum ergo.* Procesja cum Sanctissimo wskazaną nie jest.

X. J. M.

W SPRAWIE OGÓLNOPOLSKIEJ PIELGRZYMKI NAUCZYCIELSTWA NA JASNĄ GÓRĘ.

WILEŃSKI KOMITET
OGÓLNOPOLSKIEJ PIELGRZYMKI
NAUCZYCIELSTWA
na Jasną Górę

Koleżanki i Koledzy!

Dnia 23 czerwca r. b. wyrusza pielgrzymka nauczycielstwa z całej Polski na Jasną Górę. Czy na tę wieść radosną nie uderzą mocniej nasze serca? Czy my, nauczyciele Ziemi Wileńskiej, nie zerwiemy się, by stanąć gotowi do drogi w szeregach braci nauczycielskiej całego kraju? Czy potrzebne są nam jeszcze jakieś słowa zachęty, wezwania, odezwy? Nie, nie są potrzebne!

Nauczyciel-katolik wie, że tylko tam u stóp Przeczystej Matki Bożej, Stolicy Mądrości, znajdzie siły do wytrwania przy swoim ciężkim i odpowiedzialnym warsztacie pracy, znajdzie otuchę, ukojenie, znajdzie natchnienie i źródło swej mocy wewnętrznej.

Dziś, w obliczu piętrzących się przed nami zadań wielorakich i skomplikowanych, może bardziej niż kiedykolwiek potrzebujemy i sił fizycznych i niepożytej mocy ducha. O nie też mamy iść prosić Tę, która niegdyś, w godzinie wielkiej próby, udzieliła tych sił i mocy wodzom i rycerzom Narodu i wyrwała Go z odmętów „Potopu". Dziś prosić Ją będziemy my, którzy kształtujemy dusze i umysły młodych pokoleń, my, na których ciąży odpowiedzialność za losy i przyszłość kultury, Narodu i Państwa, o pomoc w walce z potopem zła, grożącego skażeniem dusz młodych, grożącego zagładą naszych świętości i całego dorobku kultury chrześcijańskiej. Prosić będziemy w gorącej, kornej zbiorowej modlitwie o łaskę Ducha Św., ażeby umysły nasze oświecał, serca zagrzewał i duszę hartem i mocną niewzruszoną wolą wypełniał, o łaskę, któraby wpłynęła do dusz i serc naszych uczniów i wychowanków, czyniąc je gotowemi i podatnemi do przyjęcia tych prawd i pouczeń, jakie z tytułu urzędu naszego nauczycielskiego im głosimy i w nich wpajamy.

Niechże na zew Głównego Komitetu ruszą ku Jasnej Górze jak najliczniejsze rzesze nauczycieli z ziemi wileńskiej, niech ta pielgrzymka będzie przeglądem i wyrazem siły i liczby nas, nauczycieli-katolików, niech się stanie potężną manifestacją naszych uczuć i naszej głębokiej, niewzruszonej wiary, że ze źródeł Bożych czerpie nauczyciel-wychowawca najgłębszą treść dla swej pracy i że do tych źródeł, jako do celu najwyższego, swych wychowanków prowadzi.

Koleżanki i Koledzy! Z prastarą naszą pieśnią bojową „Bogurodzica" na ustach, z uczuciem głębokiej i cichej radości, w modlitewnem skupieniu podążymy do Matki naszej, by u Jej stóp złożyć nasze troski i bóle, nasze radości i triumfy, podążymy z najdalszych zakątków naszej ziemi z jednem wspólnem wołaniem: „O, Maryo, Matko Boża i Matko nasza, idziemy do Ciebie!".

Komitet Wileński

Wilno, dn. 22 maja 1937 r.

KOMUNIKATY:

1. Pielgrzymka przybywa do Częstochowy dnia 24-go czerwca 1937 roku. Szczegóły, dotyczące terminu wyruszenia pociągu popularnego z Wilna na trasie Wilno, Grodno, Białystok oraz postoje na niektórych większych stacjach, podane będą na kartach kontrolnych.

2. Każdy uczestnik pielgrzymki winien wykupić za pośrednictwem Komitetów dekanalnych (powiatowych) względnie w Komitecie Wileńskim bezpośrednio:

a) Kartę kontrolną na przejazd z Wilna, Grodna, Białegostoku do Częstochowy i zpowrotem w cenie zł. 15. Jeżeli kontyngent wyjeżdżających z Wilna będzie wynosił 500 osób, to uczestnikom wyjeżdżającym z Grodna zwróci się po zł. 2.60, zaś wyjeżdżającym z Białegostoku — zł. 4. Za przejazd ze stacyj na szlaku Wilno — Grodno opłaca się taksę wileńską, a na szlaku Grodno—Białystok — taksę grodzieńską.

b) Kartę uczestnictwa w cenie 50 groszy, oraz

c) Wpłacić 50 groszy na pokrycie wydatków organizacyjnych.

3. Karta kontrolna uprawnia do wykupienia biletu kolejowego ze stacji wyjazdowej do stycznej (Wilno, Grodno, Białystok) z ulgą 50% to jest cały bilet normalny, wykupiony przy wyjeździe (nprz. w Mołodecznie do Wilna) uprawni do bezpłatnego przejazdu powrotnego do stacji wyjazdowej (nprz. z Wilna do Mołodeczna); w tym celu należy zachować Kartę kontrolną i bilet (nprz. Mołodeczno — Wilno) do końca podróży.

4. Kwotę zł. 16 — należy przekazać do Komitetu Wileńskiego na P. K. O. Konto Czekowe Nr. 700.137, właściciel Konta: Chrześcijański Bank Spółdzielczy na Antokolu w Wilnie, zaznaczając na odwrocie środkowej części blankietu „Pielgrzymka Nauczycielstwa". Gotówkę można wpłacać i do Komitetów po-

wiatowych w terminie nieprzekraczalnym do 10 czerwca r. b. — Po tym terminie żadne zgłoszenia przyjmowane nie będą.

5. Należy mieć przy sobie dowód osobisty lub legitymację z fotografją.

6. W pielgrzymce mogą wziąć udział członkowie rodzin nauczycielskich.

7. Karty kontrolne i karty uczestnictwa będą rozesłane uczestnikom za pośrednictwem Komitetów powiatowych. W wyjątkowych razach — pod adresem wpłacającego i w tym celu należy podać na blankiecie wyraźny adres.

8. Wszelkich informacyj szczegółowych udzielą zainteresowanym Komitety powiatowe lub Komitet Wileński za nadesłaniem znaczka lub karty na odpowiedź.

Wileński Komitet Ogólnopolskiej Pielgrzymki Nauczycielstwa na Jasną Górę mieści się przy ul. św. Ignacego 3 m. 7 (godz. od 17 do 19).

KOMITET ARCHIDIECEZJALNY WILEŃSKI
PIELGRZYMKI NAUCZYCIELSKIEJ
NA JASNĄ GÓRĘ

Wilno, ul. Ignacowska 3 — 7.

Do wszystkich
Komitetów Powiatowych.

Przesyłając przy niniejszem odezwy i pewną ilość blankietów na P. K. O. prosimy najpóźniej do 10 czerwca zebraną gotówkę przekazać na nasz rachunek do Chrześcijańskiego Banku Spółdzielczego na Antokolu w Wilnie (numer konta P. K. O. 700.137) oraz najpóźniej do dnia 10 czerwca przysłać do naszego Komitetu (Wilno, Ignacowska 3, m. 7) ogólną listę uczestników pielgrzymki z podaniem ich adresów (nazwisko, imię, miejsce zamieszkania, poczta). Po 12 czerwca nadeślemy Komitetom Powiatowym odpowiednią ilość kart kolejowych i kart uczestnictwa dla tych, którzy wpłacili Komitetowi należną kwotę. Odezwy rozesłaliśmy drukiem bezadresowym do nauczycielstwa archidiecezji wileńskiej.

Wiceprezes Komitetu *(—) Jastrzębski.*
w/z Sekretarz *(—) Malawko.*

KOMITET ARCHIDIECEZJALNY WILEŃSKI
PIELGRZYMKI NAUCZYCIELSKIEJ
NA JASNĄ GÓRĘ

Dnia 15 maja 1937 r.
Wilno, ul. Ignacowska 3 — 7.

Do
Komitetów Powiatowych.

Każdy uczestnik pielgrzymki oprócz karty kontrolnej na przejazd koleją do Częstochowy powinien mieć kartę uczestnictwa, wydaną przez Komitet Główny. Opłata za przejazd (karta kontrolna) wyniesie z Wilna, Grodna i Białegostoku do Częstochowy

i zpowrotem zł. 15.— przy udziale najmniej 500 uczestników. Jeśli kontyngent wyjeżdżających z Wilna będzie pełny (500 osób), to uczestnikom, wyjeżdżającym z Grodna zwróci się po zł. 2 gr. 60, a wyjeżdżającym z Białegostoku — zł. 4.—.

Uczestnicy pielgrzymki na szlaku Wilno — Grodno opłacają taksę wileńską, zaś uczestnicy na szlaku Grodno — Białystok opłacają taksę grodzieńską.

Każdy uczestnik pielgrzymki, oprócz karty kontrolnej, opłaca kartę uczestnictwa, wydaną przez Komitet Główny za pośrednictwem Komitetu Archidiecezjalnego w cenie gr. 50 na pokrycie wydatków organizacyjnych.

W związku z powyższem Komitety Powiatowe, przyjmując zgłoszenia na pielgrzymkę, winny pobrać od każdego uczestnika zł. 15 gr. 50.

Zgłoszenia i pieniądze z każdego Komitetu Powiatowego mają być nadesłane do Komitetu Archidiecezjalnego najpóźniej do dnia 10 czerwca, a to wobec okólnika Komitetu Głównego Nr. 7 z Komitetu Głównego.

Również na zasadzie tegoż okólnika prosimy Komitet Powiatowy o podanie nam przypuszczalnej liczby uczestników z terenu swego powiatu w terminie nieprzekraczalnym — do 22 maja.

Przyjmując zgłoszenia uczestników należy zapisywać imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, pocztę i stację wyjazdową kolei.

Uczestnik pielgrzymki powinien mieć dowód osobisty lub legitymację z fotografją.

Na podstawie karty kontrolnej, którą uczestnik otrzyma z Komitetu Archidiecezjalnego, dojazd do Wilna, względnie do Grodna i Białegostoku odbywać się będzie za zniżką 50% taryfy obecnie obowiązującej, a mianowicie: cały wykupiony bilet ze stacji wyjazdowej do stycznej na trasie uprawni go do bezpłatnego przejazdu w drodze powrotnej do stacji wyjazdowej.

Karta kontrolna i bilet dojazdowy mają być zachowane aż do końca podróży. O sposobie doręczania kart uczestnictwa i kart kontrolnych zakomunikujemy później.

Za Komitet *(Ks. Chalecki).*

UNIWERSYTECKIE WYKŁADY DLA DUCHOWIEŃSTWA.

W dniach od 22 do 24 czerwca b. r. odbędą się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim wykłady dla duchowieństwa o bolszewizmie. Program jest ułożony w ten sposób, że najpierw będą

omówione filozoficzne, gospodarcze i polityczne założenia bolszewizmu, następnie będzie przedstawione, jak realizacja zasad bolszewickich wygląda. Chodzić tu będzie z jednej strony o życie polityczne, gospodarcze, robotnicze, z drugiej strony o rodzinę i psychologję kobiety, o dziedzinę życia kulturalnego i artystycznego. Na zakończenie będzie mowa o metodach propagandy bolszewickiej.

Organizatorzy mają nadzieję, że wykłady te odpowiadają rzeczywistej potrzebie. Pragną, jak na dwu poprzednich kursach, zapewnić odpowiedni poziom wykładów przez dobór prelegentów.

Wykłady zaczną się we wtorek dnia 22 czerwca r. b. Mszą św. o godzinie 9 rano w kościele uniwersyteckim.

Zapis na Wykłady wynosi zł. 5. Organizatorzy kursu mogą zapewnić mieszkanie i pożywienie (obiad i kolacja) za opłatą zł. 5.— dziennie. Kto chce skorzystać z mieszkania i utrzymania powinien przedtem napisać pod adres: Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie, Wykłady dla Duchowieństwa.

Wielu księży wyraziło życzenie, aby bezpośrednio po Wykładach zorganizować rekolekcje. Kierownictwo kursów gotowe jest zająć się zorganizowaniem rekolekcyj. Ktoby chciał z nich skorzystać, powinien koniecznie napisać do KUL na podany powyżej adres. Rekolekcje można bowiem zorganizować tylko wtedy, gdy się zapisze dostateczna liczba księży.

Zapraszamy na Uniwersyteckie Wykłady dla Duchowieństwa o bolszewizmie!

Ks. Dr. A. Szymański

Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Ś. P. KSIĄDZ WINCENTY WOJTEKUNAS.

We środę dnia 12 maja 1937 r. o godzinie 6-ej po południu odszedł od nas w wieczność ś. p. Ks. Wincenty Wojtekunas, proboszcz w Sużanach, dekanatu Kalwaryjskiego, po krótkich cierpieniach spowodowanych chorobą serca. Straciliśmy w tej świetlanej postaci duszpasterza o pięknem powołaniu kapłańskiem, pełnego miłości Boga i bliźniego, oddanego sprawie Kościoła sługę Bożego.

Ś.p. Ks. Wincenty Wojtekunas, syn Tomasza i Anny z Kaulenów, urodził się na Litwie w dniu 21 czerwca 1873 r. Wychowany przez bogobojnych rodziców w wierze katolickiej, poczuł już w dzieciństwie pragnienie oddania się na służbę Bogu i ludziom w stanie kapłań-

skim. Wykształcenie średnie otrzymał w gimnazjum Mitawskiem. W roku 1892 wstąpił do Seminarjum Duchownego w Wilnie. Wyświęcony na kapłana w dniu 1. IX. 1896 r., obejmuje stanowiska: 1896 — 1900 wikarjusza w Białymstoku, 1900 — 1907 proboszcza w Wyszkach, 1907 — 1928 proboszcza w Podbrzeziu, gdzie organizuje parafję po jej rozgromieniu przez Moskali w latach popowstaniowych, i rozpoczyna budowę kościoła, 1928 — 1937 w Sużanach, gdzie oddał Bogu ducha wśród ukochanych parafjan, otoczony czcią, miłością i najżywszą wdzięcznością.

Wieść o jego zgonie szybko się rozeszła. Na pogrzeb w piątek 14 maja stawiło się 12 kapłanów z sąsiednich parafij i z dalszych stron, wśród nich dwóch kolegów kursowych zmarłego z Seminarjum Duchownego, ks. kan. Borodzicz i ks. Szołkowski, na czele z ks. Dziekanem. Ludu napłynęło dużo zarówno z parafji Sużańskiej jak i sąsiedniej Podbrzeskiej, gdzie ś. p. ks. Wojtekunas pracował przez 21 lat. Przez dwa dni i dwie noce nie ustawały żałobne pienia osieroconych owieczek, ze łzami i szlochem otaczających martwe zwłoki oddanego im całą duszą pasterza. O godzinie 8 rano wyprowadzono nieboszczyka do kościoła, ustawiono trumnę na pięknie udekorowanym, tonącym w mnóstwie światła, katafalku. Tłumy ludu wiernego ze świecami otoczyły ostatnią kazalnicę swego nauczyciela, by wysłuchać ostatniego kazania, stwierdzonego przykładem własnym, o znikomości życia doczesnego i o tajemnicy śmierci, co zakończa pielgrzymkę ziemską, a otwiera drzwi do wieczności. W głębokiem skupieniu rozpoczęły się Ofiary Niekrwawe przy obu ołtarzach za duszę zmarłego, przy pełnem namaszczenia śpiewie chóru. O godzinie 10 kler w komplecie odśpiewał egzekwie, a o godz. 11 ks. Dziekan odprawił Mszę św. śpiewaną. Mowę żałobną wygłosił w prostych, pięknych i do łez wzruszających słowach kolega zmarłego ks. kan. Borodzicz. Poczem wyniesiono trumnę z ciałem czcigodnego proboszcza na cmentarz i pogrzebano w pobliżu kościoła. Skromny krzyż wyciągnął ramiona szerokie nad grobem zmarłego — jakby razem z Chrystusem i duch zgasłego pasterza w dalszym ciągu przygarniał ukochane owieczki do miłującego serca.

Ś. p. ks. Wincenty Wojtekunas, obdarzony był przez Boga wielkiemi przymiotami ducha. Cichy, spokojny, ujmujący w obejściu — był niezmiernie miłym towarzyszem, kolegą, współpracownikiem. Szlachetna jego dusza, przylgnąwszy mocno do świętego powołania kapłańskiego, potrafiła dziwnie zharmonizować i stopić w sobie w pięknym chrześcijańskim wyrazie uczucia ludzkie,

narodowe, społeczne: potrafił doskonale oddać suum cuique, nie naruszając nic z rzeczy zasadniczych. Gdzie było potrzeba — był nieugięty, gotowy do największych ofiar. Tak było za Moskali, gdy nie dopuścił zrusyfikowania polskiej szkoły i poddania jej pod wpływy cerkiewne. Tak było podczas bolszewickiej okupacji, gdy nie dopuścił, by komisarz bolszewicki, sąsiedni obywatel polski, zabierał ostatnie krowy biednym parafjanom!

Cześć pamięci tego zacnego człowieka, chrześcijanina, kapłana, proboszcza!

Requiescat in pace! *Ks. St. M-ki.*

Z ŻYCIA ARCHIDIECEZJI.

Posiedzenie komitetu kongresu marjańskiego w Wilnie.—Dnia 4-go b. m. odbyło się plenarne posiedzenie Komitetu Kongresu Marjańskiego pod przewodnictwem J. E. Ks. Biskupa Michalkiewicza. W celu uczczenia dziesiątej rocznicy koronacji cudownego obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie, postanowiono urządzić Kongres Marjański. Rozpocznie się on wieczorem dnia 1 lipca i trwać będzie przez dwa następne dni.

Dn. 1 lipca otwarta zostanie w murach dominikańskich wystawa marjologiczna i trwać będzie do dnia 6 lipca b. r.

STOLICA APOSTOLSKA.

Stan zdrowia Ojca św. — W ostatnich dniach niektóre zagraniczne organa prasowe szerzą alarmujące wieści o pogorszeniu się stanu zdrowia Ojca św. Z miarodajnych sfer dóchodzą zapewnienia, że nie było żadnego nowego ataku ani też żadnych zmian w trybie życia, przyjętym przez Ojca św. po chorobie. Papież cały czas normalnie zajmuje się sprawami wysokiego swego urzędu i przyjmuje codzień, wyłączając poniedziałki, przeznaczone na dzień odpoczynku po całotygodniowej pracy, kardynałów i różnych dostojników na audjencjach prywatnych. Nadto co środa i sobota udziela audjencyj zbiorowych, m. in. dla nowożeńców.

Oczywiście stan zdrowia Ojca św. wymaga jednak jak największej ostrożności, pieczy i troskliwości, trapiąca Go bowiem skleroza i niedomaganie serca posiadają zawsze, ze względu na wiek Papieża, charakter poważny. Tem niemniej przejazd Papieża do Castelgandolfo budzi nadzieje, że i w tym kierunku nastąpi polepszenie.

Z NIWY KOŚCIELNEJ I DUSZPASTERSKIEJ.

W KRAJU

Przyjazd do Warszawy JE. Ks. Nuncjusza Apostolskiego. — W sobotę dnia 15 bm. o godz. 12 m. 30 przybył z Rzymu do Warszawy nowomianowany Nuncjusz Apostolski JE. Ks. Arcybiskup Filip Cortesi.

Na powitanie Ks. Nuncjusza przybyli na dworzec jako przedstawiciel JEm. Ks. Kardynała Kakowskiego — JE. Ks. Arcybiskup Stanisław Gall, z ramienia Rządu — Karol hr. Romer, dyrektor protokółu dyplomatycznego M. S. Z., chargé d'affaires Nuncjatury Apostolskiej — ks. prałat Pacini, IIEE. Księża Biskupi Gawlina i Szlagowski, przedstawiciele armji polskiej z pułkownikami Kilińskim, Czurukiem i Heydukowskim na czele, członkowie Kapituły Metropolitalnej, liczne duchowieństwo świeckie i zakonne, przedstawiciele prasy, świata naukowego z prof. Haleckim na czele, szambelani papiescy i t. d. Na peronie ustawiły się delegacje stowarzyszeń Akcji Katolickiej, organizacyj rzemieślniczych, robotniczych oraz zgórą 50 pocztów sztandarowych.

Pierwsze powitanie JE. Księdza Nuncjusza na ziemi polskiej nastąpiło w Katowicach, gdzie podczas postoju pociągu witał go JE. Ksiądz Biskup Stanisław Adamski w otoczeniu kapituły śląskiej.

Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Filip Cortesi urodził się w 1876 roku na Sycylji. Od 1910 roku mgr. Cortesi zajmował stanowiska sekretarza, a następnie audytora Nuncjatury w Kolumbji, Argentynie i Brazylji. Od roku 1921 sprawował kolejno urząd Nuncjusza Apostolskiego w Chile, zaś od roku 1926 w Argentynie i Paragwaju. W czerwcu 1936 r. Ojciec św. powołał go na Nuncjusza w Madrycie, jednak z powodu wojny domowej w Hiszpanji Ksiądz Arcybiskup Cortesi nie mógł objąć tej placówki. Nominacja na Nuncjusza Apostolskiego w Polsce nastąpiła w końcu grudnia ub. roku.

Pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę. — Co roku młodzież ósmej klasy szkół katolickich w Polsce przed maturą odbywa pielgrzymkę na Jasną Górę, ażeby polecić swe sprawy opiece Matki Najświętszej.

Z Warszawy przybyły do Częstochowy w dniu św. Stanisława (8-go maja) liczne grupy młodzieży z gimn. im. Zyberg - Platerówny, im. Z. Wołowskiej, z gimn. św. Wojciecha, Państwowego gimnazjum im. Czackiego oraz z gimn. im. Rejtana. Abiturjentom i abiturjentkom towarzyszyli pp. przełożone i profesorowie oraz księża prefekci tych szkół: ks. F. Tan, ks. Fr. Pyrzakowski, ks. A. Ruran, ks. kan. Balul, ks. Stefan Piotrowski z ks. Wizytatorem dr. M. Węglewiczem na czele.

Po Mszy św. i Komunji św. przed cudownym wizerunkiem Matki Bożej, młodzież zwiedziła klasztor i skarbiec jasnogórski i tegoż dnia pełna otuchy wróciła do swej pracy nad ukończeniem szkoły.

Książki zakazane jako lektura dla młodzieży licealnej. — Zgodnie z ustawą z dn. 11. III. 1932 r. o ustroju szkolnictwa i według oświadczeń przedstawicieli Ministerstwa Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego, zreformowane szkolnictwo polskie ma zapewnić młodzieży „jak najwyższe wyrobienie religijno-moralne“, wszystkie zaś czynniki, występujące na terenie szkoły, mają zgodnie współpracować w realizowaniu tego celu.

Tymczasem w „Programie nauki“ (język polski) w liceum ogólnokształcącem w wykazie lektury z piśmiennictwa polskiego i obcych według projektu, ogłoszonego przez Państwowe Wydawnictwo książek szkolnych, — Wydział humanistyczny (Lwów 1937 r.) znalazły się dzieła, które trudno uznać za pożyteczne dla dorastającej młodzieży. Tak np. dla klasy II (liceum humanistycznego) m. in. budzącemi zastrzeżenie utworami figuruje i „Złote runo“, St. Przybyszewskiego, dzieło przesycone wybujałym erotyzmem.

Z literatur obcych na klasy I i II zalecany jest również szereg książek pod względem pedagogicznym więcej niż wątpliwych. Mamy tu i Nietzschego „Tako rzecze Zaratustra“, dzieło wyraźnie sprzeczne ze światopoglądem chrześcijańskim i „Wybór nowel“ Maupassanta. Chociażby to były utwory „najlepsze“ tego pisarza, popularyzowanie jego wśród młodzieży nie przyczyni się zapewne do „wyrobienia religijno-moralnego”. Co gorsza, wykaz obejmuje również dzieła pięciu autorów obcych, znajdujące się, ze słusznych powodów na indeksie książek zakazanych przez Kościół katolicki.

Umieszczanie tego rodzaju książek w wykazie literatury szkolnej jest sprzeczne z myślą przewodnią ustawy z 1932 r. i innemi rozporządzeniami Ministerstwa Oświaty oraz pozostaje w rozbieżności z zasadami konkordatu ze Stolicą Apostolską.

Spodziewamy się więc, że projekt „Programu nauk” w liceum ogólnokształcącem będzie poddany gruntownej rewizji, jako budzący zaniepokojenie wśród rodziców i w kołach nauczycieli - katolików.

Wystawa „Praca i Kultura Wsi“ w Liskowie. — Wystawa Liskowska budzi coraz większe zainteresowanie i prawie już we wszystkich powiatach potworzyły się Komitety, które zajmą się organizacją wycieczek zbiorowych do Liskowa. Termin otwarcia został definitywnie ustalony na 8. VI., a zamknięcia na 4. VII.

Naturalnie rolnictwo dominuje na Wystawie. Organizację tego działu objęła Łódzka Izba Rolnicza, lecz poza tem własny pawilon buduje również i Izba Wielkopolska, do której za rok przejdzie ten teren. Wytwórnie nawozów sztucznych urządziły niezmiernie ciekawe pólka pokazowe. Obok pomieszczą się stoiska firm związanych z rolnictwem, a w pierwszym rzędzie fabryki maszyn i narzędzi rolniczych. Do działu rolniczego zaliczyć należy również ogrodnictwo, pszczelnictwo, które wystąpią tak ciekawie, że nietylko rolnicy, ale i każdy, kogo interesują te zagadnienia znajdzie tam sporo niezmiernie interesujących objektów do zobaczenia.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wzniósł wzorową zagrodę włościańską, która pokaże, jak tanio i dobrze można budować. Koło zagrody skoncentruje się cały dział budowlany t. j. materjały budowlane i maszyny do ich wytwarzania i cały szereg firm, produkujących sprzęt pożarniczy. Jest to w związku ze zjazdem straży ogniowych i działaczy na polu budownictwa ogniotrwałego.

Wieś dziś musi produkować pewne wyroby, aby dodatkowym zarobkiem uzupełnić swoje dochody. To też przemysł i chałupnictwo wiejskie pokażą, jak w tym zakresie pracuje wieś i co robi, aby zmniejszyć niepotrzebny nieraz import zagraniczny.

Kobiety, zorganizowane w Kołach Gospodyń Wiejskich i Ziemianek też pochwalą się rezultatami swej wszechstronnej działalności, zarówno na polu gospodarczem, jak i społecznem. Szereg firm, związanych z gospodarstwem kobiecem, weźmie w tym dziale udział, aby uzupełnić go swemi eksponatami.

Spółdzielczość odnosić będzie na Wystawie prawdziwe triumfy, gdyż sam Lisków, to niezmiernie ciekawy eksponat spółdzielczy. Poza tem wszystkie centrale spółdzielcze wystąpią na Wystawie bardzo bogato.

Wystawa Liskowska pokaże więc, jak pracuje wieś polska, by kraj cały stopniowo zamienił się na jedną wielką wieś zbiorową.

Informacyj o udziale w Wystawie udziela Biuro: Warszawa, Warecka 11 a, tel. 5-20-53, gdzie również przyjmuje się zgłoszenia firm.

ZAGRANICĄ

Wiedza i wiara. — Znany fizyk amerykański, laureat nagrody Nobla w r. 1923 w dziale fizyki dr. Robert A. Millikan, dyrektor kalifornijskiego Instytutu Technologicznego w Pasadena, w odczycie wygłoszonym w uniwersytecie stanowym Luizjany oświadczył niedawno: „Religja i nauka muszą iść razem, jeżeli pragniemy osiągnąć świat lepszy od świata dzisiejszego".

Chrystjanizm polityką Węgier. — Sprawa religji coraz bardziej wysuwa się na czoło zagadnień doby współczesnej i coraz silniejsze wzbudza zainteresowanie już nietylko w kołach, które z natury rzeczy sprawą tą winny się zajmować, ale także w kołach politycznych. Wyrazem tego były ostatnie obrady parlamentu węgierskiego, gdzie z całą stanowczością wypowiedziano się zarówno przeciw bezbożnictwu komunistycznemu, jak i przeciw neopogaństwu brunatnemu.

Z trybuny parlamentu budapeszteńskiego przemawiał m. in. poseł Juljusz Petrovacze, jeden z przywódców partji „chrześcijan zjednoczonych". Dla Węgier — twierdził on — jeden tylko jest punkt wyjścia, mianowicie stanowisko chrześcijańskie. Dlatego Węgry nie mogą i nie chcą mieć nic wspólnego z żadnym ruchem, który chrześcijaństwu zaprzecza, bez względu, czy będzie to Trzecia Międzynarodówka, torturująca wyznawców Chrystusa fizycznie, czy hitleryzm, zwalczający ich moralnie. Ktokolwiek Chrystjanizm pragnie zastąpić kultem jakichś „bożków", nie znajdzie u Węgrów posłuchu. Jedno jest pewne, że kto atakuje opokę chrześcijaństwa i Kościoła, wcześniej czy później, czerwony czy brunatny, rozbije się o nią.

Międzynarodowy Kongres „Pax Romana" w Paryżu. — Tegoroczny kongres międzynarodowy katolickiej organizacji akademickiej „Pax Romana" odbędzie się podczas Wszechświatowej Wystawy w Paryżu i w miejscowości pod Paryżem Bouffemont w czasie od 28 lipca do 2 sierpnia. Tematem kongresu będzie sprawa bezrobocia wśród młodych absolwentów wyższych uczelni. Ogółem bowiem cyfrę młodej inteligencji bezrobotnej podają statystyki na $1^1/_2$ miljona. Do omówienia tego zagadnienia zostali zaproszeni najwybitniejsi znawcy tego przedmiotu, jak prof. dr. Wilhelm Winkler, prof. Instytutu Statystycznego przy Uniwersytecie w Wiedniu, minister skarbu państwa luksemburskiego Pierre Dupong i inni.

Na czele honorowego Komitetu Kongresu stoi arcybiskup Paryża Ks. Kardynał Verdier, który odprawi uroczyste inauguracyjne nabożeństwo i będzie osobiście przewodniczył niektórym obradom.

Oficjalne uznanie „religji" Ludendorffa. — Minister spraw wewnętrznych Rzeszy Niemieckiej i Prus ogłosił okólnikiem, że neopogański ruch „Deutsche Gotterkenntnis" uważać należy za religijny światopogląd i w związku z tem umieszczony być winien w spisach legalnych wyznań religijnych.

„Deutsche Gotterkenntnis" jest sektą pogańską, stworzoną przez osławionego generała Ludendorffa i jego małżonkę.

Pomoc Argentyny dla kościołów hiszpańskich. — Donoszą z Salamanki, że przybył tam ostatnio z Buenos Aires ks. prałat Gustaw Franceschi, osobistość bardzo wybitna nietylko w życiu kościelnem, ale także naukowem i literackiem Argentyny. Złożył on na ręce biskupa miejscowego bardzo bogaty dar katolików argentyńskich w postaci

wielkiego zapasu szat i naczyń liturgicznych, przeznaczonych dla obrabowanych kościołów hiszpańskich.

Przed przybyciem do Salamanki ks. prałat Franceschi odbył wielką podróż okólną po terenach oswobodzonych od teroru czerwonych i mógł naocznie przekonać się o rozmiarach dokonanego zniszczenia. Straty materjalne świątyń katolickich w Hiszpanji wynoszą zdaniem jego setki miljonów pesetów i naprawa szkód przekracza stanowczo siły narodu hiszpańskiego. W akcji odbudowy wziąć przeto muszą katolicy całego świata i za przykładem Argentyny dopomóc Hiszpanom do odbudowy świątyń.

Uznanie Prezydenta Roosevelta dla kapłana katolickiego. — W New Yorku dokonano odsłonięcia pomnika księdza Francis Duffy, kapelana wojskowego z czasów wojny światowej. Na uroczystości tej odczytany został list prezydenta Roosevelta, w którym m. in. czytamy:

„Prawdziwy pomnik księdza Duffy wznosi się w sercu każdego legjonisty, który miał szczęście zwać go swym przyjacielem... Kapłan, patrjota, pełen współczucia dla potrzebujących, ojciec ubogich. Stykał się z życiem w płaszczyźnie jak najszerszej, nadając wszystkiemu, co czynił, szlachetny akcent".

Hitlerowcy przeciw katechizacji mas ludowych. — Ostatnia konferencja episkopatu niemieckiego w Fuldzie postanowiła, jak wiadomo, rozszerzanie m. in. znajomości katechizmu w masach ludowych ze szczególnem uwzględnieniem młodzieży. Akcja ta, której wyłącznie religijny charakter nie ulega najmniejszej wątpliwości, spotkała się z nieoczekiwanie wrogiem stanowiskiem partji narodowo - socjalistycznej. Partja ta mianowicie, a przynajmniej liczni jej członkowie, w wielu miejscowościach Niemiec, akcję katechizacji mas ludowych nazwała „obstrukcją przeciw poglądom narodowo-socjalistycznym", a nadto tu i ówdzie zorganizowała zebrania protestacyjne pod hasłem: „Prawdy katechizmowe Kościoła Rzymskiego są propagandą żydowstwa". Zaznaczyć należy, że w Badenji np. akcją przeciw katechizacji kierują w znacznym stopniu starokatolicy.

W trosce o los dzieci baskijskich. — Jak wiadomo, do Anglji przybyło ostatnio około 4 tysięcy dzieci baskijskich, które pozbawione w ojczyźnie opieki, okres wojny domowej w Hiszpanji przeżyć muszą poza granicami swego kraju.

W trosce o los tych dzieci biskup Vitorji, do którego diecezji należą ziemie baskijskie, wystosował do arcybiskupa Westminsteru, monsgr. Hinsleya, list, w którym błaga o pomoc przy właściwem dla ich zdrowia moralnego umieszczaniu dzieci baskijskich, wie bowiem, że pewne wrogie Kościołowi sfery usiłować będą sączyć w niewinne dusze jad zasad antychrześcijańskich.

Arcybiskup Hinsley niezwłocznie dostosował się do prośby biskupa Vitorji, zwracając się do wszystkich zainteresowanych organizacyj z gorącym apelem, by uczyniły wszystko co w ich możności, aby pomóc dzieciom baskijskim i ustrzec je przed złemi wpływami.

Drukowano za zezwoleniem J. E. Księdza Arcybiskupa - Metropolity.

Wydawca: KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA.

Redaktor: KS. JÓZEF PONIATOWSKI.

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie.